

## Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

**Finansiel markedsdeltager** Arbejdsmarkedets Tillægspension, LEI-kode: 549300Y1IIQ0WYJR9F68

### Sammenfatning

Arbejdsmarkedets Tillægspension (LEI-kode: 549300Y1IIQ0WYJR9F68) (herefter ATP) tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af sine investeringsbeslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra ATP og dennes datterselskaber, dvs. ATP Timberland Invest K/S, ATP Ejendomme A/S, ATP Real Estate Partners I K/S, ATP Private Equity K/S, ATP Private Equity Partners IV K/S, ATP Private Equity Partners V K/S, ATP Private Equity Partners VI K/S, ATP Private Equity Partners VII K/S, ATP Private Equity Partners VIII K/S, ATP Private Equity Partners IX K/S, Kapitalforeningen ATP Invest og ATP Langsigtet Dansk Kapital K/S.

Denne erklæring om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer omfatter referenceperioden fra 1. januar til 31. december 2024.

ATP's arbejde med bæredygtighed i investeringer er baseret på en dobbeltmaterialitetstilgang med fokus på både samfundsmæssig og finansiell materialitet. Begge dele styres i ATP gennem Politik for bæredygtighed i investeringer i ATP Koncernen, som både udgør ATP's politik for integration af bæredygtighedsrisici og ATP's politik for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger.

I erklæringen rapporterer ATP på hver af de obligatoriske samt to frivillige indikatorer for negativ indvirkning på bæredygtighed for ATP's investeringer. Foruden at rapportere ATP's investeringers indvirkning på den enkelte indikator beskriver ATP i erklæringen kort de i 2024 trufne og for 2025 planlagte foranstaltninger med hensyn til den givne indikator. Overordnet har disse foranstaltninger i 2024 hovedsageligt handlet om at videreføre arbejdet med at sikre et tilfredsstillende datagrundlag for ATP's rapportering på indikatorerne, hvilket i 2024 bl.a. har medført, at ATP har skiftet sin leverandør af data på den børsnoterede del af porteføljen. I 2025 vil ATP fortsat arbejde på at forbedre datagrundlaget, der stadig er mangelfuldt på flere indikatorer, og ATP vil fortsat både have fokus på det data, der leveres af dataudbydere, og på selskabers egen rapportering på indikatorerne. Foruden ambitionen om at øge datadækningen på indikatorerne har ATP valgt primært at fokusere sine mitigations-aktiviteter på to konkrete indikatorer – indikatoren om Drivhusgasemissioner og indikatoren om Kønsdiversitet i bestyrelser. Dette uddybes i rapporten Negative bæredygtighedsvirkninger 2024, der kan findes på ATP's hjemmeside.

ATP's erklæring indeholder i år for anden gang en historisk sammenligning. Der indgår således i selve indvirkningstabellen nedenfor en sammenligning med den foregående referenceperiode (dvs. ATP's indikatorantal for perioden 1. januar 2023 til 31. december 2023) og i afsnittet 'Historisk

sammenligning' en sammenligning med begge de to foregående referenceperioder. ATP bruger til børsnoterede aktiver data fra Bloomberg<sup>1</sup>, for unoterede aktiver og fonde bruger ATP data rapporteret fra selskaber og fonde, og for ejendomme anvendes faktisk bygningsdata. Interesserede læsere kan finde mere information i ATP's rapport Negative bæredygtighedsvirkninger 2024.

## Summary

Arbejdsmarkedets Tillægspension (LEI: 549300Y1IIQ0WYJR9F68) (hereafter ATP) considers principal adverse impacts of its investment decisions on sustainability factors. The present statement is the consolidated statement on principal adverse impacts on sustainability factors of ATP and its subsidiaries, namely ATP Timberland Invest K/S, ATP Ejendomme A/S, ATP Real Estate Partners I K/S, ATP Private Equity K/S, ATP Private Equity Partners IV K/S, ATP Private Equity Partners V K/S, ATP Private Equity Partners VI K/S, ATP Private Equity Partners VII K/S, ATP Private Equity Partners VIII K/S, ATP Private Equity Partners IX K/S, Kapitalforeningen ATP Invest and ATP Langsigtet Dansk Kapital K/S.

This statement on principal adverse impacts on sustainability factors covers the reference period from 1 January to 31 December 2024.

ATP's work with sustainability in investments has for many years been based on a double materiality approach with a focus on both societal and financial materiality. Both are managed in ATP through ATP's Policy for sustainability in investments, which constitutes ATP's policy for integrating sustainability risks and ATP's policy for identifying and prioritizing principal adverse sustainability impacts.

In the statement, ATP reports on each of the mandatory and two additional adverse sustainability indicators for ATP's investments. In addition to reporting the impact of ATP's investments on these indicators, ATP briefly describes the actions taken in 2023 and planned for 2024 with regard to the given indicator. In broad terms, in 2024 these actions have mainly revolved around the continued work around ensuring a satisfactory foundation of data for ATP's reporting on the adverse sustainability indicators, which in 2024 among other things led to ATP replacing its data provider on the listed part of the portfolio. In 2025, ATP will continue its work to improve this data foundation, which remains incomplete for many indicators, and ATP will continue to focus both on the data supplied by data providers, and on companies' own reporting on the indicators.

In addition to the ambition to increase the data coverage of the indicators, ATP has chosen to focus its mitigation efforts on two PAI indicators – the indicator on Greenhouse Gas Emissions and the indicator on Gender Diversity in Boards. ATP's actions are elaborated in ATP's Report Negative bæredygtighedsvirkninger 2024 (only available in Danish).

This year, ATP's statement contains a historical comparison for the second time. A comparison with the previous reference period is therefore included (i.e. ATP's indicator figures for the period 1 January 2023 to 31 December 2023) in the table of impacts below, and in the section 'Historisk sammenligning' ('Historical comparison') a comparison with both the previous reference periods is provided. ATP uses data from Bloomberg for listed assets, for unlisted assets and funds ATP uses data reported from companies and funds, and for properties actual building data is used.

Interested readers can find more information in ATP's report Negative bæredygtighedsvirkninger 2024 (only available in Danish).

<sup>1</sup> Fsva. indikatoren om investeringer i virksomheder involveret i fremstilling/salg af kontroversielle våben anvender ATP data fra sin specialiserede våbendataleverandør, Sustainalytics.

**Beskrivelse af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer**

**Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder**

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2024	Indvirkning 2023	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
--	-----------	------------------	------------------	------------	---

**KLIMARELATEREDE OG ANDRE MILJØRELATEREDE INDIKATORER**

Drivhusgas-emissioner	1. Drivhusgasemissioner	Scope 1- drivhusgasemissioner	588.400 ton	476.255 ton	Den samlede stigning skyldes især en stigning i scope 3 hos de unoterede aktiver. ATP vurderer, at dette bl.a. handler om, at selskaber	ATP har fastsat et pejlemærke om, at alle selskaber skal reducere deres absolutte CO <sub>2</sub> -udledninger over tid, og ATP implementerede i 2024 en årlig proces, hvor ATP overvåger porteføljen og går i
		Scope 2- drivhusgasemissioner	131.381 ton	104.965 ton		
		Scope 3- drivhusgasemissioner	7.203.689 ton	6.837.390 ton		
		Drivhusgasemissioner i alt	7.923.469 ton	7.418.610 ton		
	2. CO <sub>2</sub> -aftryk	CO <sub>2</sub> -aftryk	581.3 ton/mio.	601,8		

			EUR <sup>2</sup>	ton/mio. EUR	bliver bedre til at måle deres scope 3-emissioner (se Negative bæredygtighedsvirkninger 2024). Skiftet af dataleverandør spiller formentlig også ind.	dialog med porteføljeselskaber, der ikke lever op til pejlemærket. Læs mere i rapporten Negative bæredygtighedsvirkninger 2024.
	3. Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	Investeringsmodtagende virksomheders drivhusgasemissionsintensitet	1044,1 ton/mio. EUR	940,1 ton/mio. EUR		
	4. Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	Andel af investeringer i virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	15,7 pct.	12,2 pct.	Ændringen skyldes primært, at Københavns Lufthavne modsat året før har svaret ja til dette, fordi selskabet ejer rørene til flyenes brændstof.	ATP har truffet en række investeringsmæssige beslutninger, som begrænser, hvilke selskaber, ATP investerer i inden for fossile brændstoffer.

<sup>2</sup> Det danske Finanstilsyn har præciseret, at investeringer i realkreditobligationer skal medregnes under 'investeringsmodtagende virksomheder'. Ligesom sidste år har ATP valgt kun at medtage realkreditobligationer fsva. scope 3-emissioner, da ATP vurderer, at der ikke findes meningsfuld data for realkreditobligationer på scope 1+2 eller andre indikatorer. Medregningen af realkreditobligationer forøger ATP's samlede CO2-emissioner med ca. 126.000 tCO2. ATP har ligeledes ikke medregnet realkreditobligationer i opgørelsen af samlet CO2-aftryk (PAII 2), da det kun vurderes meningsfuldt for investeringer med data på alle scopes. Var realkreditobligationer regnet med, ville det reducere ATP's CO2-aftryk fra 581,3 til 328,4 tCO2/mio. EUR, da realkreditobligationer har lavere CO2-aftryk pr. investeret krone end andre typer børsnoterede aktiver.

	5. Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi	Andel af investeringsmodtagende virksomheders forbrug af ikkevedvarende energi og produktion af ikkevedvarende energi fra ikkevedvarende energikilder i forhold til vedvarende energikilder udtrykt i procent af de samlede energikilder	60,3 pct.	61,1 pct.	Tallet er faldet siden sidste erklæring, men ændringen er begrænset.	ATP vil have selskaber til at lave reelle emissionsreduktioner. Derfor opfordrer ATP selskaber til at rapportere fyldestgørende om deres energiforbrug.
	6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	Energiforbrug i GWh pr. mio. EUR i indtægter for investeringsmodtagende virksomheder pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	A: 0,00 B: 0,00 C: 0,28 D: 0,10 E: 0,02 F: 0,01 G: 0,01 H: 0,13 I: 0,01 <sup>3</sup>	A: 0,05 B: 0,16 C: 0,65 D: 0,95 E: 7,03 F: 0,26 G: 0,09 H: 0,53 I: 0,33	Tallene er generelt faldet siden sidste år, men ATP finder dem svære at vurdere på pga. tvivlsom datakvalitet.	ATP har tidligere kortlagt investeringer i energiintensive sektorer og vil løbende vurdere, om det er relevant med yderligere indsatser.
Biodiversitet	7. Aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder med anlæg/aktiviteter i eller tæt på biodiversitetsfølsomme områder, hvis disse investeringsmodtagende virksomheders aktiviteter	0,5 pct.	0,0 pct.	Bloombergs tal for børsnoterede selskaber angiver modsat ATP's tidligere	Stigningen er drevet af ATP's porteføljeselskab Golden Gate (sydafrikansk udvikler af vedvarende energi), der oplyser, at de har identificeret en negativ indvirk-

<sup>3</sup> A = Landbrug, skov og fiskeri, B = Råstofudvinding, C = Industri, D = El, gas og varmforsyning, E = Vandforsyning, F = Bygge og anlæg, G = Handel og autoreparation, H = Transport og opbevaring, I = Fast ejendom.

		har en negativ indvirkning på disse områder			data-leverandør alene, om selskaber har aktiviteter tæt ved biodiversitet sfølsomme områder, men ikke om der faktisk gøres skade på disse.	ning i et biodiversitetsfølsomt område. Der er udviklet mitigationsplan, og en række miljøstudier og andre tiltag udføres. ATP finder pt. ikke behov for at gøre yderligere. Skader på biodiversitet er i øvrigt dækket af ATP's screening og fact-finding.
Vand	8. Udledning til vand	Ton udledning til vand, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	2,0	0,40	ATP vurderer, at ændringen bl.a. skyldes skiftet af dataleverandør.	ATP gennemfører i 2025 en særscreening på biodiversitet, der bl.a. indebærer fact-finding af selskaber vedr. anklager om forurening af vand-systemer.
Affald	9. Andel af farligt affald og radioaktivt affald	Ton farligt affald og radioaktivt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	1,8	0,5	ATP vurderer, at ændringen bl.a. skyldes skiftet af dataleverandør.	ATP gennemfører i 2025 en særscreening på biodiversitet, der bl.a. indebærer fact-finding af selskaber vedr. anklager om udledning af farligt affald, bl.a. tungmetaller.

**INDIKATORER VEDRØRENDE SOCIALE OG PERSONALEMÆSSIGE SPØRGSMÅL SAMT RESPEKT FOR  
MENNESKERETTIGHEDERNE OG BEKÆMPELSE AF KORRUPTION OG BESTIKKELSE**

Sociale og personalemæssige spørgsmål	10. Overtrædelser af FN's Global Compact-principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	2,3 pct.	0,0 pct.	ATP vurderer, at ændringen bl.a. skyldes skiftet af dataleverandør.	Stigningen drives af ATP's investering i Vestas, der af Bloomberg er tildelt et "Ja" på metrikken pga. Vestas' rapportering af at have haft to lokalsamfundsklager i 2024. ATP vurderer Vestas' processer som tilstrækkelige og finder ikke behov for at gøre yderligere. De fleste mulige OECD-overtrædelser vil i øvrigt være dækket af ATP's screening og fact-finding.
	11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact-principper og OECD's retningslinjer for multinationale	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker for overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale	19,2 pct.	29,4 pct.	ATP vurderer, at ændringen bl.a. skyldes skiftet af dataleverandør samt reelle	ATP har i en årrække arbejdet på at udbrede kendskabet til OECD's retningslinjer og få selskaber til at holde deres egne processer op mod disse – især i

	virksomheder	virksomheder eller mekanismer til behandling af klager med henblik på at imødegå overtrædelser af FN's Global Compact-principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder			forbedringer, især i den unoterede portefølje, hvor tallet er halveret siden sidste år.	ATP's unoterede portefølje. ATP vil fortsætte denne indsats i 2025.
	12. Ukorrigeret lønforskel mellem kønnene	Gennemsnitlig ukorrigeret lønforskel mellem kønnene i de investeringsmodtagende virksomheder	12,2 pct.	10,1 pct.	Tallet er højere end sidste år, men fortsat lidt lavere end i 2022. Uklart om dette dækker over flere rapporterede selskaber eller skiftet af data-leverandør.	ATP vil i 2025 fortsætte sit arbejde for at få flere selskaber til at rapportere på indikatoren.
	13. Kønsdiversitet i bestyrelsen	Forhold i gennemsnit mellem kvindelige og mandlige bestyrelsesmedlemmer i de investeringsmodtagende virksomheder, udtrykt i procent af alle bestyrelsesmedlemmer	28,7 pct.	30,6 pct.	Faldet skyldes især den unoterede portefølje, hvor der er større udsving, og ATP's ejerandel typisk er større, og ændringer	ATP har sat et pejlemærke om, at alle selskaber skal arbejde hen imod ligelig kønsfordeling (svarende til en 40/60%-fordeling) i bestyrelsen. Læs mere i rapporten Negative bæredygtighedsvirkninger 2024.



					slår mere igennem. Tallet er dog stadig højere end i 2022.	
	14. Eksponering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben	0,0 pct.	0,0 pct.	Tallet er uændret siden sidste periode.	ATP investerer ikke i selskaber, der producerer kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben).

**Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer**

<b>Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed</b>	<b>Parameter</b>	<b>Indvirkning 2024</b>	<b>Indvirkning 2023</b>	<b>Forklaring</b>	<b>Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode</b>
---	------------------	-------------------------	-------------------------	-------------------	--

Miljømæssige	15. Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtagende landes drivhusgas-emissionsintensitet	163,9 tons CO2e/mEUR	179,1 tons CO2e/mEUR	Den lille ændring er nok pga. små allokering-ændringer og metodeforskelle ml. tidl. og aktuel dataleverandør.	ATP er primært investeret i danske og tyske statsobligationer, hvor der foreligger ambitiøse CO2-reduktionsplaner.
Sociale	16. Investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelser af sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelser af sociale rettigheder (absolut tal og relativt talt divideret med alle investeringsmodtagende lande) som omhandlet i internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fald national lovgivning	0,1 pct.	0 pct.	Ændringen skyldes ATP's investering i statsobligationer fra Thailand, der af ATP's nye dataleverandør er noteret som ufrit.	ATP vurderer hvert Investeringsmodtagende land ex ante og har bl.a. rekvireret et dataprodukt over EU- og FN-sanktioner. ATP vurderer pt. ikke behov for at gøre yderligere.
<b>Indikatorer for investeringer i fast ejendom</b>						
<b>Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed</b>		<b>Parameter</b>	<b>Indvirkning 2024</b>	<b>Indvirkning 2023</b>	<b>Forklaring</b>	<b>Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode</b>

Fossile brændstoffer	17. Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom	Andel af investeringer i fast ejendom, der er involveret i udvinding, oplagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer	0 pct.	0 pct.	Tallet er uændret siden sidste periode.	ATP forventer ikke at få eksponering i fast ejendom med denne type aktiviteter.
Energieffektivitet	18. Eksponering for energiineffektiv fast ejendom	Andel af investeringer i energiineffektiv fast ejendom	58,8 pct.	65,8 pct.	Faldet skyldes især, at den nyopførte bygning på Bernstorffsgade 40 i København blev taget i brug i 2024.	ATP's danske ejendomsportefølje består hovedsageligt af ældre ejendomme. Når de igangværende Renoveringsprojekter og nye byggerier færdiggøres og ejendommene tages i brug, vil det kombineret med energiforbedringer bidrage til at nedbringe andelen af ejendomme med et relativt højt energiforbrug.
<b>Andre indikatorer for de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer</b>						
Udledning af vand, affald og materiale	6. Forbrug og genanvendelse af vand	1. Gennemsnitlig mængde vand, der forbruges af de investeringsmodtagende virksomheder (i kubikmeter) pr. mio. EUR i indtægter for de investeringsmodtagende	1: 75,7 2: 11,6 pct.	1: 1.123 2: 14,4 pct.	Pga. skiftet af data-leverandør siden sidste erklæring har ATP	ATP fortsætter i 2025 sit arbejde for at få flere selskaber til at rapportere på indikatoren.

		virksomheder 2. Vægtet gennemsnitlig procentdel af vand, der genanvendes og genbruges af investeringsmodtagende virksomheder			svært ved at vurdere sammenligneligheden mellem tallene.	
Sociale og personalemæssige spørgsmål	1. Investeringer i virksomheder uden politikker til forebyggelse af arbejdsulykker	Andel af investeringer i investeringsmodtagende virksomheder uden politikker til forebyggelse af arbejdsulykker	3,3 pct.	4,2 pct.	Ændringen siden sidste erklæring er begrænset.	ATP har i 2025 sat et pejlemærke om, at alle selskaber skal have et nedadgående antal årlige arbejdsulykker. Læs mere i rapporten Negative bæredygtigheds-virkninger 2024.

### Beskrivelse af politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

ATP's politik for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger udgøres af Politik for bæredygtighed i investeringer i ATP Koncernen, der senest er godkendt af ATP's Bestyrelse d. 13. december 2023. Politikken opdateres og godkendes løbende af ATP's Bestyrelse. ATP's daglige ledelse varetager ATP's investeringer indenfor disse rammer og har sammen med Komitéen for bæredygtighed ansvaret for, at rammerne overholdes. Komitéen for bæredygtighed har ATP's direktør som formand og har ansvar for at fastlægge processer, der sikrer overholdelse af ATP's Politik for bæredygtighed i investeringer i ATP Koncernen, og for at koordinere ATP's arbejde med bæredygtighed generelt. Komitéen er endvidere – som fastlagt i ATP's bestyrelses Politik for aktivt ejerskab – koordinator for ATP's arbejde med aktivt ejerskab.

I forbindelse med ATP's interne investeringsforums behandling af ATP's investeringer og nye investeringsmuligheder vurderes negative bæredygtighedsvirkninger som en integreret del af de samlede investeringsovervejelser.

#### *Prioritering og tilrettelæggelse af ATP's indsatser*

I forhold til identificeringen og prioriteringen af negative bæredygtighedsvirkninger, der vedrører menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, korrupsion, biodiversitet og andre spørgsmål behandlet i internationale konventioner og traktater med Danmarks tiltrædelse, og som derfor kan udgøre brud på ATP's Politik for bæredygtighed i investeringer, anvender ATP som de primære metoder systematisk screening og overvågning af ATP's

investeringer og det omkringliggende investeringsunivers baseret på data fra leverandøren RepRisk. Når ATP i den sammenhæng vurderer, at der er behov for yderligere undersøgelse af en investering, anvender ATP en række forskellige informationskilder, der på lige status indgår i vurderingsprocessen, herunder research og data fra eksterne dataudbydere, offentligt tilgængelig information i form af bl.a. retsdokumenter, journalistiske undersøgelser, NGO-rapporter og selskabers egen rapportering eller deling af oplysninger med ATP.

For så vidt angår børsnoterede aktier har ATP en relativt dynamisk portefølje, og derfor består vores due diligence-arbejde med hensyn til negative bæredygtighedsvirkninger ikke kun i at screene vores aktuelle investeringer, men også i at foretage risikobaserede screeninger af det omkringliggende univers af aktier for at imødegå og minimere eller undgå potentielle negative bæredygtighedsvirkninger af fremtidige investeringer. I 2025 gennemfører ATP eksempelvis en screening og deraf følgende selskabsundersøgelser/fact-findings af anklager om skader på biodiversitet forårsaget af selskaber.

For så vidt angår investeringer i unoterede aktiver sker ATP's identificering og prioritering af negative bæredygtighedsvirkninger dels som del af den individuelle due diligence-indsats inden en given investering, hvor eventuelle identificerede indvirkninger eller risici herfor kan resultere i krav fra ATP til det givne selskab om at udvikle mitigerende handlingsplaner, dels i kraft af det aktive ejerskab, som ATP udfører overfor sine aktiver i løbet af ejerperioden. Bl.a. foretages en daglig screening af alle nyhedshistorier vedrørende negative bæredygtighedsvirkninger omhandlende ATP's unoterede investeringer, der efter behov kan eskaleres til egentlige fact-findings.

På tværs af disse forskellige indsatser er ATP's metode dels på baggrund af de tilgængelige informationskilder at vurdere, *om eller med hvilken sandsynlighed* det pågældende selskab forårsager en negativ bæredygtighedsvirkning, dels at vurdere *væsentligheden* af en sådan mulig negativ bæredygtighedsvirkning, og om den udgør en overtrædelse af ATP's Politik for bæredygtighed i investeringer i ATP Koncernen. ATP prioriterer sager med en vurderet substantiel indvirkning og/eller høj sandsynlighed.

Endvidere prioriterer ATP de bæredygtighedsvirkninger, der relaterer sig til selskabers CO2-udledninger (Indikator nr. 1) og kønsdiversitet i bestyrelse og ledelse (Indikator nr. 13), idet ATP som nævnt i indvirkningstabellen ovenfor har fastsat pejlemærker for selskabers ønskede udvikling på disse parametre. I rapporten Negative bæredygtighedsvirkninger 2024 beskriver vi analysen og bevæggrundene bag ATP's prioritering af de to indikatorer, der primært handler om, at disse indikatorer adresserer nogle meget samfundsvæsentlige emner og samtidig 1) har tilstrækkelig datadækning, 2) er relevante på tværs af sektorer og 3) muliggør løbende monitorering af selskabers udvikling – og derfor egner sig som afsæt for en samlet indsats på tværs af en bred portefølje som ATP's.

#### *Data- og informationsbegrænsninger*

ATP er bevidst om, at der er begrænsninger og mulige fejlkilder i vores metoder til at identificere og prioritere de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger af vores investeringer. For børsnoterede aktier er der den fejlkilde, at eksterne dataudbydere kan levere fejlbehæftet eller mangelfuld information – ATP's dataleverandør vedr. negative bæredygtighedsvirkninger (Bloomberg) har fx ikke perfekt data på alle indikatorerne – og for unoterede aktiver er der den begrænsning, at den tilgængelige bæredygtighedsrelaterede information på de enkelte selskaber kan være utilstrækkelig. ATP har fokus på og tilpasser løbende sine tiltag for at forsøge at håndtere disse udfordringer. I forhold til noterede aktiver dobbelttjekker ATP eksempelvis relevante tal (fx outliers) med selskabers egne rapporter, og i 2024 har ATP udskiftet sin leverandør af data vedrørende

negative bæredygtighedsvirkninger, baseret på en vurdering om, at ATP's nye leverandør samlet set leverer mere retvisende data. I forhold til unoterede aktiver indhenter ATP selv bæredygtighedsrelateret information, herunder information i forhold til negative bæredygtighedsvirkninger, direkte fra sine porteføljeselskaber på årlig basis og med løbende opfølgning. Til dette formål har ATP udviklet et ESG-spørgeskema til sine unoterede investeringer, hvor ovenstående obligatoriske indikatorer for negative bæredygtighedsvirkninger er integreret eksplicit. ATP har også åbnet op for andre danske investorers deltagelse i initiativet, så en række danske pensionskasser og banker har deltaget over de seneste tre år, hvilket øger størrelsen af datasættet og bl.a. forbedrer muligheden for at opdage fejl i den rapporterede data.

### **Politikker for aktivt ejerskab**

Rammen for ATP's arbejde med aktivt ejerskab overfor sine porteføljeselskaber dannes af Politik for bæredygtighed i investeringer i ATP Koncernen og Politik for aktivt ejerskab i ATP Koncernen.

Politik for aktivt ejerskab i ATP Koncernen sætter de overordnede rammer for ATP's løbende aktive ejerskab i forhold til alle selskaber, hvor ATP ejer børsnoterede aktier. Politikken har til formål at fremme selskabernes langsigtede værdiskabelse blandt andet ved at sikre, at selskaberne mitigerer bæredygtighedsrisici i tilstrækkelig grad. Politikken fastsætter ATP's principper for aktivt ejerskab og beskriver de forskellige fremgangsmåder, som ATP benytter i udøvelsen af sit aktive ejerskab.

Politik for bæredygtighed i investeringer i ATP Koncernen sætter de overordnede rammer for det aktive ejerskab, ATP udøver overfor selskaber – børsnoterede såvel som unoterede – hvis der er indikationer på, at selskabet kan have brudt ATP's politik ved bevidst og gentagne gange at bryde national lovgivning og/eller internationale konventioner, for eksempel ved at forårsage væsentlige negative bæredygtighedsvirkninger. Politikken fastsætter blandt andet, at dialog og fokus på mulige forbedringer er ATP's foretrukne redskab i spørgsmål om samfundsansvar, mens eksklusion ses som et redskab, der kan tages i anvendelse, når alle andre muligheder er udtømte.

ATP's bestyrelse kan vælge at tilpasse disse politikker, hvis det vurderes formålstjenstligt fx i forhold til ATP's evne til at mitigere de negative bæredygtighedsvirkninger af ATP's investeringer.

### **Henvisninger til internationale standarder**

I sit bæredygtighedsrelaterede arbejde inddrager ATP en række internationale standarder, herunder adfærdskodekser for ansvarlig forretningsetik og internationalt anerkendte standarder for due diligence og rapportering. Det drejer sig bl.a. om EU's og FN's menneskerettighedskonventioner, ILO's kernekonventioner, de internationale anti-korruptionskonventioner, FN's Parisaftale, FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling mv. Endvidere læner ATP sig op ad – og har indrettet sine procedurer for ESG due diligence, asset management, screening og fact-finding med inspiration fra – OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder (og deri indeholdt FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv), særligt OECD's egen vejledning til, hvordan investorer bør søge at overholde disse retningslinjer.

ATP forsøger at sikre, at ATP's investeringer overholder de principper, rettigheder mv., der er fastslået eller kan udledes af ovennævnte konventioner og aftaler, og at ATP selv og ATP's investeringsmodtagende virksomheder i overholdelsen af disse også agerer i overensstemmelse med de rettesnore og handlingslogikker, der beskrives i fx OECD's retningslinjer. Som input til dette formål anvender ATP især screening og fact-finding som beskrevet under *Prioritering og tilrettelæggelse af ATP's indsatser* med afsæt i data fra RepRisk. Der er således en væsentlig grad af overlap mellem indikatorerne og ovennævnte konventioner og standarder og dermed med ATP's Politik for bæredygtighed i investeringer – ATP ser fx Indikator nr. 7 som en metrik, der indikerer mulig mangel på overholdelse blandt porteføljeselskaber af bl.a. Biodiversitetskonventionen og OECD's retningslinjers bestemmelser om miljø, ligesom Indikator nr. 10 foruden at være en indikator på selskabers mulige overtrædelser af OECD's retningslinjer også typisk vil adressere fx en ILO-, menneskerettigheds- eller anti-korruptionskonvention nævnt ovenfor.

På investorniveau findes der imidlertid ikke nogen anerkendt måde at måle en finansiel markedsdeltagers grad af overholdelse af eller tilpasning til disse standarder, hvorfor ATP ikke gør dette. Ligeledes finder ATP det grundet metodemæssige udfordringer ikke relevant at forsøge at opgøre ATP's grad af tilpasning til Parisaftalens mål.

ATP's arbejde med bæredygtighedsrisici peger på samme måde i retning af, at målemetoder, data mv., til at vurdere indvirkningen på værdien af investeringerne ikke er udviklet på samme niveau som traditionelle risikofaktorer. ATP arbejder løbende på at forbedre mulighederne for at integrere bæredygtighedsrisici ved at udvikle og prøve nye metoder fx ved at arbejde med klimadata, som er det område, der i ATP's vurdering er længst fremme jf. ATP's politik for bæredygtighed. ATP har designet sin egen fremadskuende klimascenarie-model, der tager udgangspunkt i NGFS-scenarier, og hvis resultater diskuteres en gang årligt i ATP's risikokomite og efterfølgende indgår i ATP's ORSA, som behandles i bestyrelsen og tilgår Finanstilsynet.

### **Historisk sammenligning**

ATP's erklæring indeholder i år for anden gang en historisk sammenligning, idet der i indvirkningstabellen ovenfor indgår en sammenligning med den foregående referenceperiode (1. januar 2023 til 31. december 2023), og vi i dette afsnit kort sammenligner ATP's tal for 2024 med begge de foregående to referenceperioder (dvs. både 2023 og 2022).

For så vidt angår ATP's investeringer i investeringsmodtagende virksomheder, ser tallene umiddelbart forbedrede (eller optimale) ud på syv indikatorer (Indikator nr. 2, 5, 6, 11, 14 samt ATP's to valgfri indikatorer), mens tallene umiddelbart ser forværrede ud på ni indikatorer (Indikator nr. 1, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 12 og 13). For seks af de umiddelbart forværrede indikatorer er tallet dog bedre end i første referenceperiode (Indikator nr. 1, 3, 8, 9, 12 og 13).

For to af de tre tilbageværende indikatorer, som der ikke har været forbedring på over de tre år (Indikator nr. 7 om skader på biodiversitet og nr. 10 om overtrædelse af internationale retningslinjer), er det ATP's opfattelse, at der formentlig primært er tale om forskelle i fremgangsmåden hos ATP's tidligere og nye dataleverandør. For begge indikatorers vedkommende har værdien således været 0,0% de seneste to perioder og ligger ligeledes nu på et lavt niveau, der dog er lidt højere end 0 (hhv. 0,5% og 2,3%). Og som nævnt ovenfor angiver ATP's nye dataleverandør, Bloomberg's, tal på Indikator nr. 7 faktisk kun, om selskaber har aktiviteter tæt ved biodiversitetsfølsomme områder, men ikke om der gøres skade på disse. Begge indikatorer er dækket af ATP's screening- og fact-finding-processer, og ATP føler sig betrygget i, at der ikke er selskaber i porteføljen, der systematisk agerer i strid med disse indikatorer uden at blive fanget af ATP's screeninger.

Overordnet set er der således indikationer på, at der i ATP's portefølje gradvist sker forbedring på de fleste af indikatorerne. Som nævnt sidste år er ATP dog tilbageholdende med at lægge for meget i tallenes udvikling. Nogle af indikatorerne vil eksempelvis være påvirket helt automatisk af, at ATP har øget størrelsen af porteføljen siden sidste referenceperiode (fx Indikator 1), ligesom ændringer i antallet af rapporterende selskaber samt en række forskellige finansielle dynamikker kan påvirke tallene (se eksempelvis ATP's rapport Negative bæredygtighedsvirkninger 2023, hvor vi uddyber nogle af disse dynamikker med eksempler). Hertil kommer som nævnt, at ATP's udskiftning af dataleverandøren for ATP's rapportering på den børsnoterede del af porteføljen formentlig har haft en betydning for tallene.

For så vidt angår ATP's investeringer i stater og supranationale organisationer, er den gennemsnitlige drivhusgasintensitet hos ATP's investeringsmodtagende lande faldet en smule fra 179,1 til 163,9 tons CO<sub>2</sub>e/mEUR, hvilket også er lavere end 2022-tallet på 176,8 tons CO<sub>2</sub>e/mEUR. Der ser således umiddelbart ud til at være en svagt nedadgående tendens, hvor landenes drivhusgasintensitet er faldende. Som følge af ATP's udskiftning af sin leverandør af data på metrikkerne, er ATP dog tilbageholdende med at tolke på taludviklingen i år. Den lille stigning på Indikator nr. 16 om investeringer i lande forbundet med krænkelser af sociale rettigheder handler ligeledes om, at ATP's nye dataleverandør bruger en anden metode end den tidligere og opfatter Thailand som et ufrit land, hvorfor ATP's investering i thailandske statsobligationer slår ud på indikatoren.

For så vidt angår ATP's investeringer i fast ejendom, ligger ATP's eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom fortsat på 0%, mens ATP's eksponering for energiineffektiv fast ejendom er faldet til ca. 59% fra 66% i 2023 og 72% i 2022. Faldet mellem 2023 og 2024 skyldes især, at ATP's nyopførte bygning på Bernstorffsgade 40 i København, som har høj energieffektivitet (LEED Guld), blev taget i brug i 2024. ATP forventer, at ATP's tal på indikatoren vil blive forbedret over tid, i takt med at renoveringsprojekter færdiggøres, og nye bygninger opføres.